آینه

اطلاعات

یادداشت: «افق روشن است»؛ علی شمخانی

همه ما در مقابل سه سوال قرار داریم: ۱- سهم من، ما، حزب ما یا گروه ما از دولت چیست؟ ۲- آیا این دولت موفق می‌شود؟ ۳- چگونه می‌توانیم به دولت کمک کنیم تا موفق شود؟ در ارتباط با سوال اول تجربه هشت‌ساله جنگ به ما می‌گوید اینکه عده‌ای بجنگند و عده‌ای دیگر کشور را اداره کنند تجربه شکست‌خورده و ناموفقی است. این، تجربه بهینه‌ای نیست. اینکه سهم نداریم پس ما را کاری نیست عاقبتی جز جنگ ساختارها و رقابت فرسایشی و کاهنده بین ساختارها، افراد، احزاب و شخصیت‌ها ندارد. اگر وضع چنین باشد نیل به آن افق روشن به تاخیر می‌افتد و روزبه‌روز بر مطالبات مردمی افزوده می‌شود و اگر سوال من پیوسته این باشد که آیا دولت موفق می‌شود؟ این نیز یعنی انفعال و بی‌مسوولیتی. این رویکرد مطابق با حال و هوای کسانی است که زمانی که خرمشهر در آتش می‌سوخت، غیرمسوولانه دنبال مسایل حاشیه‌ای بوده و متن را فراموش کرده بودند. آن زمان در نامه‌ای فریاد کردم«یا للمسلمین به داد ما برسید» و به این وضعیت اعتراض کردم. در نهایت عرض می‌کنم آموزه‌های دینی، غیرت ملی، تجربه‌های انقلابی، رهنمودهای امام(ره) و مقام رهبری مدظله‌العالی تنها این مجال و اجازه را به ما می‌دهد که همواره از خود بپرسیم: «چگونه می‌توانیم دولت را در این عرصه‌های سخت یاری دهیم تا سریع‌تر به آن افق روشن واصل شویم؟»

ایران

«دیدار خاتمی با زندانیان آزاد شده»

خبر اول اینکه سیدمحمد خاتمی، رییس‌جمهور سابق کشورمان پس از آزادی فیض‌الله عرب‌سرخی و محسن امین‌زاده از زندان با حضور در منزل ایشان با آنها دیدار و احوالپرسی کرد. به گزارش ایسنا، فیض‌الله عرب‌سرخی و محسن امین‌زاده از بازداشت‌شدگان وقایع سال ۸۸ عصر چهارشنبه هفته گذشته به‌همراه تعدادی دیگر از بازداشت‌شدگان از زندان آزاد شدند.

اعتماد

یادداشت: «نقاط مثبت و منفی طرح جرم سیاسی»
نعمت احمدی

در کل وقتی که یک تعریف به نسبه خوب از جرم سیاسی ارایه شد و یک تفکیک خوبی هم از جرایم انجام شد منهای ایراداتی که در بالا به آن اشاره شد، اگر عینا با همین شکل به تصویب برسد از کسانی هستم که خیلی احساس آرامش می‌کنم. با توجه به اینکه ماده ۹ این طرح خیلی پیشرفته است. هدف نیز همین است. از طرفی یک بحث دیگری وجود دارد که اگر این طرح تبدیل به قانون شد و لازم‌الاجرا شد بدین صورت است که در قوانین کیفری اگر تشخیص داده شود که قانون به نفع متهم است، از موارد اعاده دادرسی است و بسیاری از محکومین فعلی برابر این قانون امکان رسیدگی مجدد به اتهام آنها در دادگاه و با حضور هیات‌منصفه وجود دارد.

بهار

یادداشت: «تناظر جرم سیاسی و حقوق شهروندی»؛ صالح نقره‌کار

رییس‌جمهوری در نخستین نشست خبری خود، تعیین‌تکلیف جرم سیاسی را از مصادیق حقوق شهروندی دانست و... تدوین منشور حقوق شهروندی را در صدر برنامه‌های خود عنوان کرد... خطاب جرم سیاسی حاکمیت است و بنابراین نظام دادرسی باید چنان صحنه‌گردانی و مهندسی شود که دادورز، کارگزار قدرت مستقر تلقی نشده و مصداق شقوق مربوط به رد دادرس نگردد... شیوه مدیریت فرآیند دادرسی جرم سیاسی باید به‌گونه‌ای مدیریت شود که بی‌طرفی تمام‌عیار را به رخ افکار عمومی بکشد. به اندازه کافی عادلانه باشد که هیچ حقی از کنشگر سیاسی ولو مخالف و منتقد قدرت زایل نگردد.

کیهان

«روزنامه‌های زنجیره‌ای: اگر بشه چی میشه؟!»

روز گذشته در حالی که روزنامه اعتماد تیتر غلط‌انداز زده بود «جهان در انتظار اتفاق نیویورک» و ذیل آن سقوط قیمت دلار را تیتر کرده بود، روزنامه شرق در اقدامی مشابه سفر نیویورک را به کاهش قیمت دلار پیوند داد و روزنامه بهار نیز در تیتر اول مشابهی بازار و بورس را به مذاکرات نیویورک سنجاق کرد. معنای این اقدام نشریات زنجیره‌ای که به وضوح از یک کانون واحد تغذیه و هماهنگ می‌شوند این است که دولت جدید - فارغ از سفر نیویورک - در مذاکرات هسته‌ای قادر به مانور نباشد و با دست بسته پای میز مذاکره بنشیند. در واقع عملیات روانی و شرطی‌سازی فضای داخلی به اینکه ثبات اقتصادی در گرو درازکردن دست به سوی آمریکاست، هدف اصلی رفتار جدید این شبکه رسانه‌ای است که پیش از این یک‌بار در به‌هم‌ریختن بازار و ایجاد التهاب کاذب در آن نشان داده دقیقا در زمین و خدمت به دشمن بازی می‌کند.

جمهوری اسلامی

دهکده‌ای برای سرمایه‌داران!

استاندار کرمانشاه طی اظهارات عجیبی درخصوص ضرورت ایجاد فاصله طبقاتی در جامعه، گفت: نباید انتظار داشت یک پول‌دار در کنار یک کارمند زندگی کند! حجت‌الله دمیاد در جلسه بررسی وضعیت بافت فرسوده شهر کرمانشاه که با حضور معاون بنیاد مستضعفان کشور برگزار شد، افزود: باید دهکده‌ای برای متمولان و سرمایه‌داران شهر در نظر گرفته شود تا افراد متمکن در صورت درخواست یک خانه فراخ در آنجا داشته باشند و بنیاد مستضعفان در این مورد مطالعه کند و هزینه این کار را از خود افراد بگیرد تا برجستگان کرمانشاه از شهر فرار نکنند! وی خاطرنشان کرد: نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم یک فرد پول‌دار با درآمد زیاد در کنار یک کارمند زندگی کند!

سعید مرتضوی از دانشگاه هم مرخصی گرفته است

متهم پرونده «کهریزک» کجاست؟

در صورت عدم‌حضور در دادسرا، دستور جلب مرتضوی صادر می‌شود

مهسا جزینی

«سعید مرتضوی» این روزها جایی آفتابی نمی‌شود. اگر چه سخنگوی قوه قضاییه می‌گوید او مفقود نشده، در تهران و در دسترس است. اما سوال اصلی این است که متهم رخداد کهریزک که پرونده‌اش بعد از اعتراض به‌همراه دو قاضی دیگر در دیوانعالی کشور معطل رسیدگی است این روزها کجاست و چه می‌کند؟ دادستان سابق تهران از قضاوت معلق شده پس نمی‌توان درقوه قضا و دادگاه‌ها سراغ او را گرفت. خانه سازمانی قوه‌قضاییه را هم که در دوران قضاوت و ریاستش بر دادستانی تهران در اختیار داشت پس داده است، با آمدن دولت جدید از سمت سرپرستی تامین‌اجتماعی کنار گذاشته شد و از ترکیب هیات‌مدیره هم برکنار شده است. دیگر رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز هم نیست.

مرتضوی حتی از دانشگاهی هم که در آن تدریس می‌کرده یک‌ترم مرخصی گرفته است. او که با سمت مربی، با مدرک کارشناسی ارشد در رشته حقوق در دانشگاه آزاد واحد تهران شمال تدریس می‌کند این ترم ازدانشگاه مرخصی گرفته است. این خبر را هم دانشگاه تایید می‌کند و هم خود مرتضوی که از پشت تلفن می‌گوید: «من یک‌ترم مرخصی گرفته‌ام.» در دسترس‌نبودن البته به این معنا نیست که او پاسخ تلفن‌هایش را نمی‌دهد. می‌دهد اما کوتاه. اما اطلاعاتی از خود نمی‌دهد. اینکه این روزها کجاست و چه می‌کند. اطلاعات بیشتر را موکول می‌کند به ملاقات حضوری در یک گفت‌وگو، که آن را هم هربار به آخر هفته و آخر هفته را هم به روزهای بعد حواله می‌دهد. مرتضوی البته در حین همین گپ و گفت‌های تلفنی شرط و شروطی هم دارد. اینکه از نشریه مورد نظر یک نامه به امضای سردبیر و مدیر مسوول همراه داشته باشیم، مبنی بر اینکه سخنان او را بدون دستکاری و کم و کاست منتشر کنیم؛ شرطی که روزنامه بارها بر انجام آن تاکید کرده است.

او بارها و بارها تا پای مصاحبه رفته اما مصاحبه‌کننده را دست خالی بازگردانده است. تلاش برای گفت‌وگو با مرتضوی از زمستان سال گذشته شروع شد و با قول مساعد سرپرست وقت سازمان تامین‌اجتماعی، خبرنگار «شرق» در هفته دوم تعطیلات عید نوروز گذشته برای گفت‌وگو در ساختمان تامین‌اجتماعی حاضر شد، مرتضوی ما را در اتاق خود پذیرا شد و فضا را به شوخی و خنده برگزار کرد. مبلی را نشانمان داد و گفت: «این همان مبلی است که فاضل لاریجانی آنجا نشسته بود» بعد هم به تشریح موقعیت آن روز ملاقات پرداخت و گفت: «موبایل را آنجا روی میز خودم گذاشتم و کل گفت‌وگو را ضبط فیلم وصدا کردم و خودم کنار فاضل نشستم...» در نهایت هم گفت‌وگو را به روز دیگر موکول کرد. اما انتشار خبری به نقل از خبرگزاری «فارس» درباره احتمال محکومیت او به ۱۵ سال حبس و پنج‌سال انفصال از خدمت که به تیتر یک روزنامه بدل شد مرتضوی را به‌شدت عصبانی کرد و گفت که دیگرهیچ وقت با «شرق» گفت‌وگو نمی‌کند.

او ۱۹ سال قبل و در سن ۲۷ سالگی از شهر بابک به تهران آمد و به ریاست شعبه ۹ دادگاه عمومی تهران منصوب شد و بعد هم پله‌های ترقی را به سرعت طی کرد تا به ریاست دادستانی تهران رسید، حالا در سن ۴۶ سالگی هیچ سمت دولتی و رسمی‌ای ندارد، به نظر می‌رسد او این روزها هم در حال طی همان مسیری است که سال ۷۳ طی کرد، اما در مسیر بازگشت. در یک تماس تلفنی می‌گوید که آخر هفته برای رسیدگی به یک کار اوقافی به یزد می‌رود.

محاکمه بازپرس تحت امر مرتضوی

دو روز پیش همچنین جلسه محاکمه «حسن صادقیان» بازپرس شعبه دوم دادسرای ویژه جرایم کارکنان دولت در سال ۸۸، در شعبه ۷۸ دادگاه کیفری استان با حضور سه قاضی و نماینده دادستان برگزار شد. صادقیان بازپرسی بود که به دستور مرتضوی، پالیزدار و جمعی دیگر را در جریان گزارش تحقیق‌وتفحص از مجلس، سال ۸۸ بازداشت کرده بود. «پیمان حاج‌محمود عطار» وکیل دادگستری و مشاور حقوقی پالیزدار که شاکی صادقیان محسوب می‌شود با اشاره به اینکه بازداشت خود، جواد ترابی کارمند کمیته تحقیق‌وتفحص مجلس، عباس پالیزدار دبیر کمیته تحقیق‌وتفحص مجلس و محسن قائمی‌نصب، رییس دفتر آقای نیازی رییس سازمان بازرسی کل کشور در پرونده پالیزدار به «شرق» می‌گوید: «مرتضوی همه ما را به تشکیل یک باند ضدامنیتی متهم و محکوم کرده بود اما همه از این اتهام تبرئه شدیم ولی بعد از آزادی، از مرتضوی و صادقیان شکایت کردیم که به علت همزمان‌شدن آن با پرونده کهریزک دادسرای انتظامی قضات هر دو پرونده را در هم ادغام کرد. حاج محمود عطار می‌گوید: «دادسرای انتظامی قضات به پرونده رسیدگی و مرتضوی و حسن صادقیان را از قضاوت تعلیق کرد، به پرونده صادقیان کیفرخواست خورد و ماه گذشته به شعبه ۷۸ کیفری استان آمد. عطار با اشاره به اینکه صادقیان دیروز در دادگاه حاضر شد و قاضی هم آخرین دفاع او را اخذ کرد، گفت: «طرفین یک هفته مهلت دارند تا لایحه دفاع خود را تقدیم قضات کنند.»

صدور دستور جلب کتبی مرتضوی در صورت عدم حضور در دادسرا

پایان ماجراهای سعید مرتضوی هنوز فرا نرسیده است، در دسترس‌نبودن او همه را به مشکل انداخته از جمله پیک نامه‌بر دادگاه را. تا جایی که در صورت عدم‌حضور او در جلسه چهارشنبه این هفته، شعبه ۱۵ دادسرای ویژه جرایم کارکنان دولت حکم جلب کتبی سعید مرتضوی صادر می‌شود. میرمجید طاهری، وکیل خانواده مرحوم «روح‌الامینی» از جان‌باختگان کهریزک، پیش‌تر به سایت «تابناک» گفته بود با وجود صدور رای و محکوم‌شدن مرتضوی از باب دو اتهام وارده به وی در پرونده جنایت کهریزک، همچنان شکایاتی از طرف موکلان وی به این متهم وارد است؛ شکایاتی به مراتب سنگین‌تر از شکایات وارده قبلی که در دادسرا در حال رسیدگی بوده و باید با احضار دادستان معزول، پیگیری شوند. طاهری گفته بود: «هرچند مدتی است که احضاریه صادر شده و متهم هم از صدور آن اطلاع دارد، به دلیل نداشتن آدرس متهم، احضاریه هنوز به رویت وی نرسیده است.» طاهری دیروز به «شرق» هم گفت: «ایشان بالاخره باید برای ادامه پرونده در دادسرا حضور پیدا کند. بر اساس آخرین خبر، قرار بوده چهارشنبه هفته گذشته در دادسرا حاضر شود که نشد. ما می‌خواهیم بدانیم بالاخره این فرصت‌هایی که ایشان می‌گیرد تا کی ادامه پیدا می‌کند.» حاج‌محمود عطار هم ضمن اشاره به اینکه در حال حاضر منتظر هستیم نسبت به پرونده مرتضوی در شعبه ۱۵ بازپرسی رسیدگی شود. به «شرق» می‌گوید: «قرار بود مرتضوی بابت شکایت ما و اولیای دم کهریزک در دادسرا حاضر شود که نیامد امروز هم به بازپرس شعبه ۱۵ دادسرای ویژه کارکنان دولت درخواست کتبی جلب مرتضوی را دادیم. او تا به حال چندین‌بار احضار شده ولی تمکین نکرده است.» به گفته حاج‌محمود عطار، بازپرس پرونده با پس‌دادن درخواست جلب کتبی قول داده است در صورتی مرتضوی این هفته هم در دادسرا حاضر نشود درخواست جلب کتبی او پذیرفته و صادر شود.» این وکیل دادگستری می‌افزاید: «طبق قانون به کلیه جرایم و اتهامات یک متهم ولو با شکات متفاوت یکجا رسیدگی می‌شود و در صورت نیاز هم احضار و یکجا جلب می‌شود.»

پایان ماجراهای مرتضوی هنوز زود است

«سعید مرتضوی» اگرچه تمایل دارد اما هنوز زود است که از دسترس خارج شود، سوالات زیادی است که او باید به آنها پاسخ دهد به‌جز ادامه پرونده کهریزک و شاکیان پرونده پالیزدار در دادسرا، مفقودشدن ۲۰هزار صفحه اسناد تحقیق‌وتفحص مجلس از تامین‌اجتماعی که در این سازمان نگهداری می‌شده است هم باز همه نگاه‌ها را متوجه سرپرست پیشین این سازمان کرده است. «سلیمان جعفرزاده» از اعضای تیم تحقیق‌وتفحص از تامین‌اجتماعی به سایت «قانون» گفته بود: «تمام اسناد به‌دست‌آمده از تخلفات سازمان تامین‌اجتماعی که حجم آنها چندین کارتن را تشکیل می‌داد در داخل اتاقی در جنب کتابخانه مرکزی سازمان نگهداری می‌شد که کلید آن فقط در اختیار گروه تفحص‌کننده قرار داشت اما وقتی چندی بعد نمایندگان جهت مراجعه به اسناد به‌دست آمده به محل نگهداری رجوع کردند با حیرت تمام متوجه شدند که اثری از اتاق محل نگهداری اسناد نیست و بنا به‌دلیل نامعلوم دیوارهای اتاق تخریب‌شده و اتاق محل نگهداری از اسناد در سالن ادغام شده است.»

علیرضا محجوب، نماینده تهران هم به تمامی کسانی که به نوعی در مفقودشدن پرونده‌های مربوط به هیات تحقیق‌وتفحص از سازمان تامین‌اجتماعی دست دارند هشدار داده و گفته بود آنها «مورد تعقیب قرار خواهند گرفت. بخواهیم درست عمل کنیم باید متخلفین را به دادگاه و دستگاه قضا ارجاع دهیم.» سرپرست وقت سازمان تامین‌اجتماعی احتمالا یکی از آنهایی است که باید در برابر این مفقودی پاسخگو باشد البته اگر آفتابی شود. اما دو روز قبل محجوب در رابطه با ۲۰هزار مدرک مفقوده مجلس در تامین‌اجتماعی گفت: سه‌هزار برگ از این مدارک بازآوری شده که اخبار خوبی از سازمان تامین‌اجتماعی منتقل نمی‌کند. علیرضا محجوب در گفت‌وگو با «خانه ملت» توضیح داد: هنوز امیدواریم به مدارک گمشده مجلس در سازمان تامین‌اجتماعی دسترسی پیدا کنیم، اما این اتفاق صورت نگرفته و در راستای تلاش‌هایمان تنها توانسته‌ایم سه‌هزار برگ از مدارک را بازآوری کنیم. وی افزود: بعد از رسیدگی‌های بیشتر گزارش نهایی آماده و تقدیم کمیسیون اجتماعی خواهد شد تا در نهایت این کمیسیون مفاد گزارش را بازخوانی کرده و اظهارنظر کند. «نادر قاضی‌پور» نماینده مردم ارومیه هم در ادامه تحقیق‌وتفحص از سازمان تامین‌اجتماعی از پاداش ۴۰۰میلیونی یکی از دبیران تامین‌اجتماعی برای خود خبر داده و با انتقاد از اقدامات سعید مرتضوی رییس سابق سازمان تامین‌اجتماعی گفته است: وی با هرکسی مطابق میلش رفتار می‌کرد و پاداشی بالغ بر ۱۵ الی ۲۰میلیون تومان برای افراد بدون هیچ ضابطه‌ای در نظر می‌گرفت.

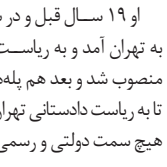
در نشست بررسی کاربرد سلاح‌های شیمیایی در جنگ ایران و عراق مطرح شد

غربت پیگیری غرامت جنگ

در سی‌وسومین سالگرد آغاز جنگ تحمیلی، هنوز بسیاری سوال‌ها بی‌پاسخ است؛ سوال‌هایی که پاسخ آنها حتی بر راه و روش سیاست خارجی امروز کشور ما تاثیر می‌گذارد. یکی از مبهم‌ترین مسایل نقش ویژه آمریکا در حمایت از عراق و صدام‌حسین در جنگ با ایران است. سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا، اسناد محرمانه‌ای منتشر کرده که نشان می‌دهد ایالات‌متحده از استفاده عراق از سلاح‌های شیمیایی در طول جنگ با ایران اطلاع داشته و کمک‌های نظامی و اطلاعاتی در اختیار صدام حسین می‌گذاشته است. پیش‌تر هم «فارین پالیسی» در گزارشی برای نخستین‌بار کمک‌های سیا به صدام حسین در بمباران شیمیایی نظامیان و غیرنظامیان ایرانی در فاصله سال‌های ۱۹۸۸-۱۹۸۳ را افشا و اعلام کرد «رونالد ریگان» از به‌کارگیری سلاح‌های شیمیایی توسط عراق آگاهی داشته و آن را مورد تشویق نیز قرار داده است. در مقابل ایران در طول جنگ دوبار تلاش کرد تا پرونده‌ای بر ضد صدام حسین را به شورای امنیت سازمان‌ملل ارایه دهد؛ تلاشی که هر دوبار ناموفق بود. این اسناد نشان می‌دهند که ایالات‌متحده تمام جزییات استفاده صدام حسین از سلاح‌های شیمیایی را در اختیار داشته ولی هربار ادعای ایران را «به دلیل کافی نبودن شواهد دال بر استفاده از سلاح‌های شیمیایی» رد کرده است و امروز در داخل ایران عده‌ای معتقد هستند که مساله آمریکا و ایران یک سوءتفاهم تاریخی و سیاسی نیست. بنا به اهمیت این موضوع، سایت «تاریخ ایرانی» در نشستی، با حضور کارشناسان موضوع حملات شیمیایی عراق به ایران را بررسی کرد.

۵۶۰ حمله شیمیایی عراق به ایران

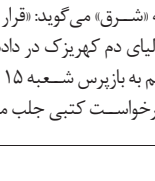
محمدرضا سروش . مدیرعامل انجمن حمایت از قربانیان سلاح‌های شیمیایی

اگرچه کاربرد سلاح‌های کشتارجمعی در جنگ ایران و عراق یک کار خشن بود اما می‌تواند ظرفیت‌های بزرگ اجتماعی برای کشور ایجاد کند، مثل کشور ژاپن که از هیروشیما به‌عنوان نماد صلح استفاده کرد. در طول جنگ ایران و عراق ۵۶۰ مورد حمله شیمیایی به ایران انجام شد که ۳۵مورد آن برای اهداف غیرنظامی بود و یک‌میلیون‌نفر در معرض گاز شیمیایی قرار گرفته که صدهزارنفر در معرض عوارض و آسیب‌های حاد آن بوده‌اند و امروزه ۷۵هزارنفر جانباز شیمیایی داریم. عراق ۱۰۰هزار پرتاب علیه ایران طی جنگ داشته و یک‌میلیون و ۸۰۰هزارتن گاز اعصاب و ۶۰۰تن سارین که عامل اعصاب است علیه ایران استفاده کرده است. امروزه شواهد و مستندات پزشکی حاکی از این است که از گاز VX در زمان جنگ استفاده شده است. استفاده از این گاز سبب می‌شود که قدرت تخریب گاز خردل افزایش پیدا کند.

غرامت ۳۰۰ میلیارد دلاری

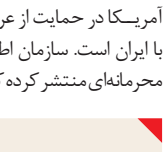
هرمیداس‌باوند . استاد روابط بین‌الملل

در آغاز تجاوز عراق به ایران شورای امنیت هیچ جایی اشاره به اینکه عراق آغازگر جنگ بوده است، نمی‌کند. شورای امنیت در آن زمان بدون بازگشت به مرزها از آتش‌بس صحبت می‌کرد. از طرف دیگر در زمان جنگ، شوروی، آمریکا و آلمان از لحاظ تسلیحات و اطلاعات نظامی به عراق کمک کردند و شورای امنیت با وجود آگاهی و مسوولیت در این‌باره هیچ اقدامی انجام نداد. در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۶۶ عراق از خردل و آرسنیک استفاده کرد، در آن زمان شورای امنیت قطعنامه‌ای صادر کرد که در آن قطعنامه نیز به‌صورت ملایم عراق را کانفرم کرد در حقیقت یک بسیج جهانی به‌نفع عراق و علیه ایران تشکیل شده بود؛ اما تجارب گذشته برای ما آزمونی است که در تصمیم‌گیری‌ها واقع‌نگر باشیم. کشورهای عربی کمک‌های مالی و لجستیکی بسیاری به عراق دادند و برآورد سازمان‌ملل از غرامت ایران برای همین کمک‌ها ۳۰۰میلیارددلار بود.

عراق مصون از واکنش جهانی

سردار حسین علایی . رییس اسبق ستاد مشترک سپاه

عراقی‌ها برای اولین‌بار در عملیات خیبر در اسفندماه سال ۶۲ با استفاده از گاز خردل از سلاح‌های شیمیایی استفاده کردند و در آن زمان نه‌تنها آمریکایی‌ها به این اقدام از سوی عراق واکنشی نشان ندادند بلکه حتی ادعای ایرانیان را مبنی بر استفاده عراق از سلاح شیمیایی تایید نکردند. یکی از موضوعات مهم که در بررسی جنگ ایران و عراق باید به آن پرداخته شود نوع رفتار کشورهای بزرگ غرب و شرق و منطقه است؛ به‌گونه‌ای که می‌توان گفت رفتار آنها هم در بروز و هم در تداوم و هم در خاتمه جنگ تاثیرگذار بود. هنوز هم مشخص نیست که در آن سال ارتباط مستقیم بین عراق و آمریکا بوده یا خیر؟ اما گمانه‌زنی‌ها بر این است که آمریکا به‌صورت رسمی با عراق مرتبط نبوده و عربستان را واسطه‌ای برای انتقال اطلاعات قرار داده بود.

ضرورت پیگیری حقوقی غرامت

دکتر محمدصادق خرازی . نماینده سابق ایران در سازمان‌ملل

دفاع‌مقدس خط‌قرمز نظام سیاسی ایران است و یکی از مشکلات ما این است که مطالبات را قربانی مراودات سیاسی می‌کنیم. در آن زمان اتحادجماهیرشوروی، آمریکا، انگلیس، آلمان و فرانسه و ممالک عربی، مصر، عربستان‌سعودی، کویت، بحرین، اردن و یمن‌جنوبی به‌صورت مستقیم درگیر جنگ با ما بودند و جنگ ایران و عراق از اوایل سال ۱۳۵۹ آغاز شده بود و در بیش از ۱۷۴ پایگاه مرزی ایران درگیر بودند و نزدیک به ۳۵۰ کشته با حمله به ۱۱ فرودگاه نظامی و غیرنظامی جنگ ایران و عراق رسما آغاز شد داده بودیم. عراق در سال اول ۴۱هزارمترمربع از اراضی کشورمان را اشغال کرده بود. به‌نظرم بحث پاره‌کردن معاهده ۱۹۷۵ و صدور انقلاب بحث‌های جانبی هستند و آنها مبنای جنگ نیستند، درمورد موضوع پیگیری حقوقی غرامت‌های جنگ تحمیلی، اکنون در زمینه غرامت جنگ و پیگیری حملات متجاوزان به نوعی همان غربت را داریم.

نگاه

برادرکشی در کشورهای اسلامی

حبیب افتخاری

● در میان ادیان الهی، اسلام کامل‌ترین احکام اجتماعی و حقوقی را در خود دارد تا آنجا که حتی در نص قرآن کریم احکام حقوقی برخی از مسایل مهم، آمده است قرآن برخلاف سایر ادیان که تاکیدشان بر تبعیت محض است بیشتر بر تفکر و اندیشه تاکید داشته و درموارد متعدد با آیاتی مانند : «چرا تفکر نمی‌کنید» و «آیا کسانی که می‌فهمند با آنانکه نمی‌فهمندبرابرند.»

پیامبر (ص) فرموده الخلق عیال‌الله:

طبق این حدیث اسلام نه فقط برای مومن بلکه برای همه نوع بشر از هر دین و آیینی که باشند ارزش بالایی قایل شده است مشابه حدیث بالا در قرآن نیز بدون قید مسلک و آیین انسان‌ها این مهم را ذکر کرده مانند: «هرکس انسان بیگناهی را بکشد مانند آن است که تمام مردم روی زمین را کشته است و جزای او عذاب دایم و ابدی است» و «آنگاه که از دختران زنده‌به‌گور شده سوال شود به کدامین گناه کشته شدید» اهمیت این آیه در آن است که این دختران زنده‌به‌گورشده فرزند مشرکان زمان جاهلیت بودند که مسلک پدرانشان بت‌پرستی بود! پس این آیات به صورت عام بر تمام نوع بشر دلالت دارد.

اما چطور است که متاسفانه امروزه ما شاهد کشتار و قتل عام مسلمانان در کشورهای مسلمان به‌ویژه در عراق، پاکستان، افغانستان، لبنان و... هستیم که در تمام این موارد گروهی از مسلمانان با سلاح گرم و یا با انفجارهای کور گروهی دیگر از مسلمان‌ها را کشته و زخمی کرده و باعث عزادارشدن خانواده‌های بسیاری شده و جهان اسلام را داغدار می‌کنند. دیدن اعمال وحشیانه که عده‌ای متعصب باعث قتل گروهی همدینان خود اعم از پیر، جوان، زن، بچه و ... شده و نیز فتواهای بیرحمانه و به دور از واقعیت و انصاف رهبران و پیشوایان آنها بسیار جای تاسف دارد.

این اقدامات که برخلاف دستورات ادیان آسمانی و قوانین بشری بوده و عموما بر اساس رای بزرگان برخی از فرقه‌ها است که پیرامون خود را با وعده دروغین اینکه در صورت قتل مسلمانی که از گروه آنها نیستند وارد بهشت خواهند شد می‌فریبند و پیروان ساده و متعصب نیز به اجرای دستورات این عالمان ظاهربین اقدام می‌کنند.

اینان هیچ توجهی به آیاتی که در قبل اشاره شد ندارند. به اینکه قتل بچه‌های مشرکان (اعراب قبل از اسلام) هم گناه کبیره بوده و ... توجهی ندارند.

جهالت اینان در کشورهایی مانند عراق، پاکستان و ... به واقع کشور را زمینگیر کرده است جای تاسف بیشتر دارد که می‌بینیم در این فرقه‌ها عده‌ای افراد بیمار و خودپرست که ظاهر احکام دین را آموخته‌اند با صدور احکام فاصد قسمت راحت کار را که صدور دستور است برای خود انتخاب و قسمت سخت کار را بر گردن پیروان جاهل خویش می‌اندازند دقیقا برخلاف آنکه در قرآن بر پیامبر تکلیف شده «تو تمام دستورات کتاب را انجام بده و قوم را به آسان آن سفارش کن» و این پیروان متعصب هم بر این باورند که گناه اشتباهشان برگردن پیشوایان خود و ثوابش برای ایشان است، به آن جنایات دست می‌زنند اینان هم نه تنها در نحوه عمل خود فکر نمی‌کنند بلکه به خود زحمت روخوانی قرآن را نداده و احوال افرادی را که (مانند ایشان) پیرو پیشوایان فاسد شدند نمی‌خوانند که «در روز قیامت گناه خود را بر گردن پیشوای خود می‌اندازند ولی خدا و فرشتگان به آنها خطاب می‌کنند که مگر شما خود عقل نداشتید پس اکنون از هم جدا شده و هر کس از شما بار گناه خود را بر دوش خواهد کشید.»

ادامه از صفحه اول

کالبدشکافی لایحه حقوق شهروندی

چهار نسل از حقوق بشر، فهرستی از حقوق‌بشر و شهروندی را فراروی ما می‌نهد که بدون ملاحظه آنها، حکمرانی خوب تحقق‌پذیر نیست؛ مردم ما، حق دارند از بالاترین شاخص‌های حقوق شهروندی برخوردار شوند و حامیان و ملازمان مقتدری را در مسیر برخورداری از این حقوق، در کنار خود ببینند؛ ارجمندی و وقار حقوق شهروندی در گرو التزام عملی و اعتقاد نظری عوامل قدرت بر این مهم است.

دولت تدبیر و امید با تدوین لایحه‌ای در شأن مردم بزرگوار ایران، سنگ‌بنای ارزنده‌ای را در تاریخ ایران اسلامی‌خواهد گذارد و وجدان و افکارعمومی قضاوت خواهند کرد که چه کسانی حقوق ایشان را پاس داشته و استیفا کردند و چه کسانی غیر آن عمل کردند؛

بجاست در این اقدام مبارک، از فحول و فرزانگان حقوق در رشته‌های مختلف، اخذ مشورت شده و سندی فاخر تدوین و تقدیم مجلس شود. امید آنکه دستاورد این اقدام، خرسندی و رضایت همه شهروندان باشد و عدالت، کرامت و انسانیت یکایک ایرانیان، بیش از پیش قدر و اوج یابد.